

Ärende: VN/26856/2023

Utkast till regeringens proposition med förslag till ny lag om områdesanvändning

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentarer till kapitel 1 Allmänna bestämmelser

Kristinestads stadsstyrelsens planläggningssektion framför stark kritik mot att bakgrundstexterna till lagförslaget enbart finns på finska och inte på båda nationalspråken (finska och svenska).

Kommentarer till kapitel 2 Myndigheternas uppgifter

Noterar att endast kommunen (§ 16) ska ha tillräckliga resurser och tillräcklig sakkunskap till sitt förfogande för uppgifterna. Rimligtvis bör även övriga myndigheter ha det, även om det inte står utskrivet för dem.

Kommentarer till kapitel 3 Riksomfattande mål för områdesanvändningen

Referens till samarbetet med kommunerna saknas i detta kapitel, om man inte med "andra myndigheter" avser kommuner. Vore skäl att skriva in ordet "kommun" så att det är tydligt för samtliga att även kommunernas ska involveras i detta.

Kommentarer till kapitel 4 Landskapsplan

I det finskspråkiga versionen av materialet står följande om förslagens konsekvenser gällande landskapsplan: "Seudullisesti merkittävien alueidenkäyttöraatkaisujen tekeminen ja muu kuin vähintään kaakunnallisesti merkittäviä asioita koskeva kuntien välisen alueidenkäyttökysymysten ratkaisu tapahtuisi jatkossa kuntien yleis- ja asemakaavoituksessa, mikä lisäisi kuntien välisen yhteistyön tarvetta". I sak har Kristinestad inga problem med att samarbeta med grannkommuner, men det är oklart vilka förutsättningar, förväntningar och krav som ställs på kommunerna i detta samarbete, vem som är initiativtagare eller vad som händer om samarbetet inte fungerar.

Kommentarer till kapitel 5 Generalplan

Vi välkomnar förslaget att generalplanen och detaljplanen kan utarbetas samtidigt och godkännas genom samma beslut.

Vi välkomnar att byggnadsförbundet förkortas från nuvarande 15 år till högst fem år + förlängning med högst tre år.

Konstaterar att "när en generalplan utarbetas ska särskild vikt fästas vid att trafiken, i synnerhet kollektivtrafiken och gång- och cykeltrafiken, samt energiförsörjningen, vatten och avlopp samt avfallshantering ordnas på ett ändamålsenligt sätt och med tanke på miljön, naturtillgångarna och ekonomin på ett hållbart sätt" kan bli en utmaning i vidsträckta kommuner där det inte finns kollektivtrafik eller utbyggt vatten- och avloppsnät i hela kommunen.

Det är motiverat att komplettera innehållskrav med aspekter som gäller biologisk mångfald, beredskap för extrema väderfenomen och översvämningsrisker och att det finns förutsättningar för kommunens dagvattenhantering. Detta bör dock inte sammantaget öka utredningsbördan eller kommunens ersättningsskyldighet (ex begräsning av skogsbruk).

Kommentarer till kapitel 6 Detaljplan

Kraven på detaljplanens innehåll föreslås utökas med beredskap för ökande extrema väderförhållanden och översvämnningar. Dessutom skulle det nuvarande lagstadgade kravet på den regionala tillgängligheten av tjänster ändras till ett krav på tjänsternas tillgänglighet, och kravet gällande trafik skulle, i motsats till den nuvarande lagen, riktas särskilt mot arrangemang för kollektivtrafik, gångtrafik och cykeltrafik. Bestämmelsen om att det ska finnas tillräckligt med parker eller andra områden som lämpar sig för närrekreation inom eller i närheten av det planerade området skulle även kompletteras med grönområden.

Ord som "tillräcklig" är bekymmersamma, för vem avgör vad som är tillräckligt.

Det är viktigt att innehållskraven som helhet inte ökar utredningsbördan eller kommunernas ersättningsskyldigheter, som ex den föreslagna ersättningen för begränsning av skogsbruk (paragraf 101 a i lagen om ändring av lagen om områdesanvändning gör).

Kommentarer till kapitel 7 Särskilda bestämmelser för stora detaljhandelsenheter

-

Kommentarer till kapitel 8 Särskilda bestämmelser för utbyggnad av vindkraft

Förslaget om ett fast avståndskrav för kraftverk som placeras utanför ett i landskapsplanen anvisat vindkraftsområde (8 gånger verkets totala höjd) skulle i sin föreslagna form driva projekten mot mer värdefulla naturområden och kränka kommunernas rätt att besluta om användningen av sina egna områden. I de flesta landskap har landskapsplanen inkluderat vindkraftsprojekt med minst 10 verk. Mindre projekt har kunnat gå vidare genom kommunens beslut via generalplanering. Kommunerna

beslutar om användningen av områden med lokalkännedom. En kategorisk bestämmelse försvagar kommunens möjlighet att styra områdesanvändningen.

Kommentarer till kapitel 9 Särskilda bestämmelser för utbyggnad av solenergi

Förslaget om att delgeneralplan inte får användas om projektet placeras på områden som i betydande utsträckning är skogsmark, innebär att kommunernas beslutande inskränks. I Kristinestad har vi kommit överens (utan formellt beslut) om att jordbruksmark inte ska användas till solenergi, eftersom jordbruksmarken behövs för livsmedelsförsörjningen. Om markägare vill använda sin skogsmark till solenergi istället för aktivt skogsbruk har vi beviljat det.

Det är otydligt vad som avses med ”i betydande utsträckning”, är det projektvis, kommunvis, landskapsvis eller på riksnivå. Detta bör förtydligas.

Kommentarer till kapitel 10 Särskilda bestämmelser för strandområden

Bestämmelsen om att det ska kvarstå ett tillräckligt stort sammanhängande obebyggt område på strandområden begränsar kommuners möjligheter till utveckling. Det är dessutom oklart vad som avses med ”tillräckligt stort” och detta kommer leda till tyckanden.

Kommentarer till kapitel 11 Planläggningsförfarande och utredning av konsekvenserna när planer utarbetas

Välkomnar att planläggningsöversikten inte längre är lagstadgad och att det är tillräckligt att informera om aktuella planer på kommunens hemsida.

Välkomnar att det är möjligt att förena meddelandet om att planen blivit anhängig och hörandet i beredningsskedet.

Föreslår en ändring i § 84 så att även epost godkänns som sätt att sända meddelande, dvs inte endast som vanligt brev. Om syftet är att markägaren ska få information innan planförslaget läggs fram, finns en risk att vanlig postförsändelse till markägare bosatta i ett annat land inte hinner fram i tid.

Kommentarer till kapitel 12 Initiativ till utarbetande av detaljplan och generalplan samt utarbetande av detaljplan samarbete med markägaren

-

Kommentarer till kapitel 13 Havsplanering

Kommunerna behöver involveras i havsplaneringen i ett tidigt skede samt ombes ge utlåtande. Information om godkänd havsplan ska sändas även till berörda kustkommuner.

Kommentarer till kapitel 14 Nationalstadspark

-

Kommentarer till kapitel 15 Gränsöverskridande miljökonsekvenser

-

Kommentarer till kapitel 16 Tvångsmedel och påföljder

-

Kommentarer till kapitel 17 Bestämmelser om delgivning av planer och andra beslut

-

Kommentarer till kapitel 18 Ändringssökande

-

Kommentarer till kapitel 19 Bestämmelser om delgivning och ikraftträdande av planer och andra beslut

Välkomnar skrivningarna i § 115 om ikraftträdande av plan, vilket innebär att det räcker med att godkännandet vunnit laga kraft och att inte längre är kopplat till kungörelse av planen.

Kommentarer till kapitel 20 Särskilda bestämmelser

-

Kommentarer till kapitel 21 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

-

Kommentarer till lag om ändring av lagen om områdesanvändning

-

Kommentarer till lag om ändring av bygglagen

-

Utkastet till en ny förordning om områdesanvändning färdigställs och utlåtanden om det begärs hösten 2025. Om ni redan vill kommentera det kan ni göra det här.

-

Segervall Mila

Kristinestads stad - Stadsstyrelsens planläggningssektion, 4.6.2025 § 65